

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Széchenyi-utca,
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentellen
levelek nem fogadlatnak el.

Nyilttéri czikkek garmond sora
után 30 kr. fizetendő.

SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 6 frt — kr
Fél évre ... 3 frt — kr
Évnyegyedre ... 1 frt 50 kr
Községeknél, egész évre előfizetve
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyzetű cm. tért elfoglaló egyszer
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden
beiktatásnál 30 kr.

A megyei tűzrendészeti szabályok.

A deczember 28-án tartott megyebizottsági közgyűlésen, — miként e lapok múlt számában jelezve volt, — élénk tanácskozás tárgyát képezte a megyei gazdasági egyletnek a tűzrendészeti szabályok 19. §-ának módosítása iránti előterjesztése. Az ügy elég fontos arra, hogy vele foglalkozzunk és annak újból- és újból felelevenítése által eszmecserére szolgáltatassunk alkalmat. Hogy a dolgoz teljes világításban szemünk előtt álljon, tekintünk vissza a szabályrendelet néhány szakaszára.

A 11. § szerint a város vagy község minden férfi lakója 18—50 évig, tűzvész esetén annak elfojtására ténylegesen közreműködni tartozik.

Ezen személyes kötelezettség meg is váltható, és pedig városban 3 forinton községben 50 krajczáron. Ezen felül minden háztulajdonos városban minden lakószoba után 50 krt és községben 20 krt köteles tűzrendészeti díj czímen fizetni. Az eként befolyó összeg a város vagy község által a 19. § szerint valamely pénzintézetben gyümölcsözőleg kezelendő s ebből a tűz alkalmával magát kitüntetettnek jutalom adható, a tűzoltás költségei fedezendő, tűzoltó-szerek beszerzendők és a felesleges összeg tűzoltó-egyletek létesítésére s fenntartására fordítandó.

A gazdasági egylet előterjesztése szerint a háztulajdonosok által fizetett díjak jövőben tűzkár elleni tömeges biztosításra lettek volna fordítandók. Ez képezte a múlt közgyűlésen a tanácskozás és vita tárgyát. Mindenki belátta, hogy a díjak jelenlegi kezelése különösen a községekben nem felel meg a célszerűségnek és a szabályrendelet illető szakasza módosítást igényel. Az

a kérdés, hogy tűzvész ellen védekezzünk-e? vagy biztosítsunk? Mindkető elkerülhetetlenül szükséges, úgy azonban, hogy egyik a másiknak rovására ne történjék.

Megyénkben a két várost kivéve alig van három község, hol annyira, a mennyire is szervezett tűzoltó testület létezik. Igen sok község még a legszükségesebb tűzoltó eszközöket sem szerezte be. Sok helyen a szabályrendelet fogamatosságát sem nyer, mert a tűzrendészeti díjak fel sem hajtathatnak.

E perczen még nem tudok adatokat felmutatni, de azt hiszem, hogy alig van község, — a városokat sem véve ki, — melynek tűzoltási alap czímen gyümölcsöző tőkéje volna, pedig a háztulajdonosok által fizetendő díjak szép összegre mennek. Ez állapotot változtatni kell, de hogyan? A tűzoltó-intézmény kezdetleges, még pólás gyermek korban van, azt ápolni és erősíteni kell. Igaz, hogy a tűzoltó-egyesületek legtöbbször csak a tűz lokalizására képesek, de az is nagy nyereség, mert megmentik a szomszédok vagyonát a megsemmisüléstől, melyet nagy áldozat árán volna képes csak részben is biztosítani a jelen terhes gazdasági viszonyok közepett. A gazdasági egylet által ajánlott tömeges általános biztosítás előnyös voltát elősmerem, azonban helyet kell adni az ellene felhozott nehézségeknek is.

Hogy a megye maga teremtsen biztosítási alapot és maga fizesse a tűzkár biztosítási összegeket, eltekintve attól, hogy ez a fennálló kereskedelmi törvénybe ütközik, azért sem volna célszerű, mert egy nagyobb mérvű tüzesetnél, a több éveken át gyűjtendő alap sem volna képes a tűzkárt fedezni s a megye mint erkölcsi testület nem is bocsátkozhatik ilyen üzletszerű vállalatba.

Talán legegyszerűbb megoldása volna a dolognak, ha a községekben a beszerzett tűzoltó szerek számba vétetnének és azok a melyek tűzoltó szereiket még be nem szerezték, rászorítottatának, hogy a tűzrend-

szeti díjakból azokat szerezzék be, s annak megtörténte után a tűzrendészeti és személyes váltásdíjak terjesztetnének be a megyei pénztárba s ott egy a betegápolási alaphoz hasonló alapot képezve gyümölcsözőleg kezeltenének. Ebből képződne egy segélyező alap, melynek kamataiból s esetleg a tőke egy részének is felhasználásával, a tűz által károsultak esetről-esetre segélyeztetnének. Szükség esetén a községeknél újabb tűzoltó szerek beszerzésére, vagy a meglevők javítására, tűzoltó testületek fenntartására, indokolt előterjesztés folytán az általuk tényleg befizetett díjak arányában bizonyos összeg időnként kiadható lenne. Kedvező tűzbiztonsági viszonyok mellett néhány év alatt annyira nőhetné ki magát az alap, hogy a károsultak elpusztult vagyonuknak egész értékét nyerhetnék meg segély czímen. Bizton remélhető, hogy ez uton a tűzrendészeti díjak hasznosabban fognak kezeltetni, mint az jelenleg történik. A kezelést egy a megye közönsége kebeléből kiküldendő választmány ellenőrizné és ez állapítaná meg az adandó segélyt az alap állása szerint a károsodás mérvéhez és a befizetés arányához viszonyítva.

Az ügy megérdemli, szoljanak hozzá szakértők és az illető körök vegyék figyelembe az elmondottakat, ha arra méltónak találják!

Y.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatóságának 1885. decz. hó 9-én tartott havi ülése.

1. A határozatok végrehajtásáról tett elnöki jelentés után előterjesztés tétetett, hogy a Deés városi vendéglő bérbevétele iránt egy megbízható vendéglőssel a tárgyalás folyamatba tétetett, és hogy az a felmerült lakás kérdés miatt még befejezhető nem volt. — Erre következett a

A „SZOLNOK-DOBOKA” tárczája.

Beszéd a hazaszeretetről.

Írta és mondotta:

KOZMA DÖME

1885. utolsó estéjén Deésen, a szt. Ferenczrendiek templomában.

Boldog nemzet, melynek Istene az Úr, a nép,
melyet magának örökségül választott. Zsolt. 32. p.

Egy esztendővel nemsokára öregebb leszen az idő, öregebb leszünk mink is.

1885-ről néhány óra múlva azt mondjuk, hogy csak volt. Haldoklik az esztendő, halála órája meg van számlálva. Mi bucsúzni jöttünk tőle, mi Isten hozzádat jöttünk mondani a nagy haldoklóknak; mert benne éltünk; benne örültünk vagy szomorkodtunk; benne munkáltunk és fáradoztunk; benne élveztük az élet ártatlan örömeit, vagy a betegség ágyán kínos napokat és éjszakákat küzdünk át; benne emelkedtünk vagy süllyedtünk, lévén gazdagabbak vagy szegényebbek, úgy erkölcsileg, mint anyagilag; benne szerezte magunknak dicsőséget vagy gyalázatot; benne emelt föl a hírnév szárnyaira, vagy ledobott a feledékenységgé semmiségébe; benne haladtunk, törtünk előre a magasabb tőkék után, vagy maradtunk bűnösen önméltóságunk ellen hátra; benne örvendettek a családok az életnek, vagy benne hordozták a szomorú nehéz gyászt. Az ő napjai akár jók, akár rosszak valának, akár tetszettek nekünk, akár nem — mégis a miénk valának. Sorsunk, életünk, mindenünk hozzá vala kötve.

Ugy van az: Üdvözlünk minden új esztendőt, nagy reményekkel nézünk elébe, sokat, igen so-

kat várunk tőle. S alig üdvözöltük — — — jön a bucsúzás, s aztán a visszaemlékezés.

Mi, midőn a bucsúzás és visszaemlékezés ez óráját oly ünnepélyesen megszenteljük: lehetetlen, hogy lelkünk föl ne emelkedjék az egekig, és lehetetlen, hogy szívünk oltárán a hála szeplőtelen áldozatát ne mutassuk be Istenünk, Atyánknek. Tehát nemcsak bucsúzás, nemcsak visszaemlékezés, hanem a hálnak is fenségesen magas szoros órája ez. Azonban engedjétek el, ha — — — ez ünnepélyes szent érában, mellőzöm a szorosan vett alkalmi beszédet — — — és beszélek egy édesen kedves anya szeretetéről; egy anyának, kimondhatatlanul legdrágább anyának szeretetéről, mely annyira büszke, igaz és méltó gyermekeire, és igaz és méltó gyermekei is annyira büszkék rájára.

Vajjon ki az az édesen kedves s kimondhatatlanul legdrágább édes anya? Te ezeresztendő haza, te vagy azon anya. Ezer éve, hogy te édes miénk vagy, és mi az édes tiéd. Hogyne beszélne tehát egy évezredes hazánk, szerelmes hazánk szeretetéről, hisz a hosszú ezred év is az ő szeretetének ezred éve volt.

Beszédem tárgya ekkép a hazaszeretet leendő, és az abból származó kötelességek milyensége. Figyeljétek.

***

Hol van a hon, melyen Árpád vére,
Győzelemmel csorga szent földére,
Mely nevével hő szerelmet gyújt.

Itt van a hon, mely egykor Etelét az isten ostarát magának mondotta, ki diadalmason hordozta zászlóját Európá szerte, kit mint rémletes üstököst bámult és félt a világ, ki nem győzetett le soha, csak akkor: midőn Róma előtt önmagát győzte le.

Itt van a hon, melynek köve is szent örömtől rengedett át és a hullám áthervultán járt a Dunát, midőn Árpád vér áron, drága vér áron megszerezte magyar népe számára örök időkre.

Itt van a hon, mely hallotta Lehel szózatát, majd a csendes szellő légy fuválmaiban,

majd mint földet rázó zivatart a dúló harcok fergetegjeiben, majd a honszeretet sirva-vigadó melódiájában.

Itt van a hon, mely látta Bulcsut, a hatalmas és rettenthetlen zászlóst; Botondot, a csaták Herkulesét.

Itt van a hon, melynek első nagy királya Szent István méltón nevezhető második alapítójául.

Itt van a hon, mely büszkén mondja Szent Lászlót és Kálmánt magáénak, melynek nagy Lajos alatt, három tenger part virányi vetének hátfalat.

Itt van a hon, mely a nagy Hunyadiak alatt, a félhold hordái ellen védőfala volt a kereszténységnek és polgárosodásnak, védőfala volt Európának.

Itt van a hon! — — — s kié e hon? Ez a miénk. Miénk ez a hon, mert hála a magyarok Istenének „él magyar áll Buda még!” mert „ezer esztendeje annak, hogy a magyarok itt laktak.” Tíz század nem kevés idő a népek életében, s tíz század múlva azon nemzet, melynek a tatár Sajónál; a török Mohácsnál; a muszka és német Világosnál sirt ásott; azon nemzet még él, erőteljesen él, és törekszik méltó helyet foglalni el Európa kultur népei között.

Egy ezred év riadó szózata hangzik felénk, hogy: Szeressük hazánkat.

Szeresd hazádat oh magyar! hisz „a nagy világon e kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt élned, halnod kell.” Hisz, benne van múltad, jelen, jövőd, benne van minde, s legyen a hon, mint vérszerető kincs, legdrágább te neked. E hazáért küzdöttek, dacoltak ősünk annyi század sokszor romboló fergetegeivel; e hazáért éltek ők és haltak, hogy megőrizzék, megtartsák számunkra.

Vajha! a nagy ősök, a dicső sugaraitól körül önlő ősök szelleme soha és sohasé tájtaná a magyart ekkép: „Nép mi vagy te? Hol a bizonyosság, hogy tőlünk származtál?” (Kölcsey.) Vajha! egy második Barzsenyi ne tudás, mondani

pénzügyi jelentés 1885. november haváról, mely szerint az apahida-deési vonalrész pénztárába különféle czimleteken készpénzben befolyt: 56,148 61 kr., kiadatott: 30,285 frt 41 kr., 25,863 forint 20 kr. átment mint pénztári egyenleg 1885. év december havára. Melyre a felolvasott hitel ki mutatas szerint az 1885. évre engedélyezett 87000 frtból folyó évi november hó végéig felhasználta: tott: 84,422 frt 06 kr. — Nemkülönb tudásul vétetett, hogy a deés-besztercei vonalrész pénztárába 1885. november hóban különféle czimleteken bevétetett: 183,523 ft 93 kr., kiadatott összesen: 177,203 frt 36 kr., és 1885. december hóra átment: 6320 frt 57 kr. mint pénztári egyenleg. —

2.) A társulati perekről tett ügyv. jelentések után a forgalmi jelentés olvastatott múltévi nov. hóról-melyszerint bevétetett 15,021 frt, a múlt év hason-szakával hasonlítva egybe, kitűnik, hogy kilome-terenként 43 frt az emelkedés. Melyre követke-zett az üzletigazgatónak előterjesztése a közmun-ka- és közlekedési miniszterium, továbbá a ma-gyar kir. vasuti főfelügyelőség leiratairól, melyek hivatkozással a „Vaspálya üzleti rendtartás“ 88. §-ára összesen 404. darab 1886. évre szóló állandó szabadjegy kiállítására vonatkoztak. Bemut-atja továbbá összeállított jegyzékét, az 1886. év-re szóló állandó szabadjegyek kiállítását és enge-délyezését tárgyzó javaslatot.

3. Üzletigazgató a múlt év folyamán beszer-zett teherkocsik forgalmáról felállított kimutatást mutatja be, melyszerint igazoltatik, hogy a teher-kocsik a tőke 19³/₁₀ %-át jövedelmezik s így 5 év alatt a befektetett tőkét teljesen törlesztik, s miután a deés-besztercei vonalrész megnyitásával a forgalom emelkedése miatt további teherkocsik okvetlenül szükségesek, s mert ilyenek beszerzé-se a társulatra terhet nem ró, sőt némi pénzügyi előnyt biztosít, javasolja, hogy további a már be-szerzett 20 darab teher-kocsi szabvány rajzának megfelelő 30 darab új teher kocsi sürgős megren-delését a t. igazgatóság elhatározni méltóztassék azzal, miszerint a megrendelendő teherkocsik szá-lítási illetve átadási határideje jelen év április hó 1-ére állapittatik meg. S miután Neufeldt Károly ur a társulat főrésztvényese féknélküli teherkocsik darabját 1760 frt, a fékest pedig 2040 frtért da-rabonként szállítani hajlandó és az összes meg-rendelendő kocsik értékét 5 év alatt törlesztés mellett 6% kamat megtérítéssel a vasutársulat-nak hitelezni kész, méltóztassék őt meghatalmaz-ni, hogy a szükséges 30 darab teherkocsit az ajánlat értelmében Neufeldt Károly urnál azon-al rendelje meg. Üzletigazgató javaslata elfogad-tatik, utasittatattik ez ajánlat értelmében eljárni.

4. Üzletigazgató előadja, hogy a deés-besz-tercei vonalrész üzembe vétele 1886. március, de legkésőbb április havában várható lévén, szük-séges intézkedni, hogy a szamosvölgyi vasut ösz-szes vonalaira vonatkozó menetrend tervezet már most annál is inkább megállapittassék, mert a me-netrend életbeléptetése előtt még a magas kor-mány, kir. államvasutak, cs. kir. közös hadügymi-niszterium és a m. kir. vasuti főfelügyelőség hoz-zájárulása kéreendő ki, mi hosszabb időt igényel A bemutatott menetrend-ábra és könyvecske igaz-gatóság által jóváhagyatik s a menetrend életbe-léptetése iránti sürgős intézkedésre üzletigazgató utasittatik.

5. Üzletigazgató bemutatja a m. kir. főfel-ügyelőség által leküldött az 5. és 6. számú moz-donyoknak futó-próbái eredményéről felvett jegy-zőkönyvek egy-egy példányát, melyek szerint em-lített mozdonyok teljesen megfelelőeknek találtat-tak. Előterjeszti egyidejűleg a m. kir. vasuti fő-felügyelőségnek átiratát, mely szerint figyelmez-tetik a t. igazgatóság, miszerint tekintettel a deés besztercei vonal megnyitásának közelségére s ne-hogy az ezen aránylag tetemes vonal szaporodás-sal majdan beálló nagyobb forgalmi igények ki-elégítése mozdony-hiány miatt nehézségekkel jár-jon vagy éppen lehetetlen legyen, midőn a jelen-legi 6 darabból álló mozdony állományt elégtelen-nek tartja, elkerülhetetlenül szükségesnek véli még két mozdony beállítását s ezek beszerzésére a t. igazgatóságot felhívja. Továbbá jelenti, hogy az előbb tárgyalt menetrend igazolja, hogy a tényleg 6 darabból álló mozdony-állománnyal a rendes forgalmat fenntartani lehetetlen, mert na-ponta 5 mozdony forgalomban lévén, sem a moz-dony-mosás, sem javításoknál tartalék-mozdony rendelkezésre nem áll s előre láthatólag már kez-detleges forgalomnál is fennakadás történik, mi-nek folytán előterjeszti azon javaslatát, hogy mily-módon volna lehetséges a kir. főfelügyelőség ál-tal is igényelt 2 mozdony beszerezhető. Igazgató-ság a felhozott indokokat méltányolván, üzletigaz-gató javaslatát elfogadja, s üzletigazgatót a két mozdony megrendelésére utasítja.

6. Üzletigazgató a deés-besztercei vonal építése előhaladásáról jelenti, miszerint a hidak és átereszek most már teljesen készek. A távirda Bethlenig teljesen elkészült. Teljesen elkészültek továbbá a vízálomási és állomási kutak is. A ka-vicsolás múlt hó 23-án vette kezdetét és azóta folyton eszközöltetik. Bemutatja a IX. számú ke-reseti kimutatást és kéri a t. igazgatóságot, hogy az abban kitüntetett 142,742 frt 21 kr. kereseti összeget jóváhagyni és olykép kiutaltatni méltó-zassék, hogy ezen összegből 12000 frt készpénzben

folyósíttassék, melyből a szerződés értelmében a havi 12000 frt refundáltatván készpénz tulajdon-kép nem fizettetik, a további 130,742 frt 21 kr. pedig a refundált összeggel elsőbbségi részvények-ben a meghatározott 76¹/₂% árfolyammal kiegyen-líttessék. A jelentés tudomásul vétele mellett a kereseti kimutatás szerinti összeget jóváhagyja s ezen összeget a jelentés értelmében utalja ki.

A tárgysorozat kimerítése után elnök az ülést bezárta.

Műkedvelői előadás.

Deés, 1886. január 1.

„TÜNDÉRLAK MAGYARHONBAN“

népszínmű 3 felvonásban, írta Szentpéteri Zsigmond.

A beállott új esztendőnek lelkes műkedve-lőink is ünnepet szenteltek egy sikerült és fé-nyes előadással. Szinre hozva ez alkalommal a néhai Szentpéterinek: „Tündérlak Magyarhonban“ czimű színművét.

E színmű a rég multban, ama korszakban foly le, midőn a kedvező anyagi viszonyok és gondnálküli — ugynevezett patriarchális — élet, Magyarországon minden házat, mintegy tündér-lakká tett. Gróf Várházy tábornok kastélyában foly a darab. Ezen főszerekes magyar s a mel-lett reátartó tábornokot Boér János találó kato-nai gravitással s egy magyar család-anya meleg kedélyességével állította előnkbe, kinek méltó büsz-kesége vala Lajos és Ferencz fia, mely szere-pekben Fegyverneki Albert és Anka Aurél a kö-zönség tapsait méltán érdemelték ki. De a mor-gadalmas tábornok, ha büszke volt két derék fi-ára, nem kevésbé lehete büszke Laura és Etel gyámleányaira főleg akkor, midőn ezeknek szere-peikben Hartmann Sarolta és Anka Marika a kö-zönség által a rokonszenves fogadás és tapsok ál-tal kényeztetve valának. A darab bravour szere-pében: Gyuri közhuszár és Marcsa, Kászonyi Jenő és Eisenlohr K. nemcsak szabatos alakításuk, hanem párdalaikkal is ismételtén provokáltak tapsokat. A népszínművek nélkülözhetetlen alakját az öreg birót Baló János, a kis birót Székely Sándor és a roccoco kántort Rónay Lajos élethűn képvi-selék a közönség nagy mulatságára. Az est dicső-ségéhez conferáltak főleg a kardalokban D. Nagy Károly, Seres Samu, Nagy Kálmán, Bálintfy Gé-za, Komán Miklós és Sándor. Az előadást emel-vén a társulat zeneosztályának közreműködése.

E színművet követte: „Az Új évi üd-völés“ nagy fénnel kiállított képlet, mely-ben pannoniát Pongrácz Boldizsárné, a költésze

soha, hogy „Árpád vére fájul“, mert „romlásnak in-dult hajdan erős magyar.“

Szeresd hazádat oh magyar! mert „szép csil-lag a honszeretet, gyönyörűségezen ragyog“; mert Kölcseyként „a hazaszeretet egyike a kebel tiszte-letre legméltóbb szenvedelmének. E szóban „haza“ foglaltatik az emberszeretet és óhajlás tárgyának egész összege. Minden egyéb csak kiegészítő része annak. Kinek szívében a haza nem él, az szám-űzöttnek tekintheti magát mindenhol; s lelkében üresség vagyon, mit semmi tárgy, semmi érzet be nem tölt.“

Nincsen vonzóbb, nincsen kedvesebb nevezet a gyermekre, az „édes anya“ nevezetnél. S a haza nekünk édes anyánk! Benne pillantottuk meg a napot; benne ringott bölcsőnk; benne ápoltattunk és neveltettünk; benne élveztük a fiatalság gon-datlan napjait; benne lel munkát a férfi kar s munkában élveket; benne küzdjük át földi pályán-kat; az ő élete, boldogsága, nagysága és dicső-ség, a mi életünk, boldogságunk, nagyságunk és dicsőségünk is; érette lépünk csatásíkra, ha el-lenség fenyegeti; érette hozzuk meg a legnagyobb áldozatokat: a vagyon, a vér, az élet áldozatait.

A haza felett ragyogóbban mosolyg még a nap is; tisztább a lég, vonzóbb a láthatár, kedve-sőbbek a tavasz virágai, nagyobb gyönyört keltők az erdők százados tölgyei, zöld lomb-koszorúi, hangzatosabbak a lég urainak dalai, szebbek a hegyek és völgyek változatai, dúsabbak a mezők és rétek ott, hol az édes otthon, a haza vagyon; — s ezek is mind és mind azt mondják: szeresd a hazát!

Köt a hazához a mondottakon kívül: a vér-rokonság, a barátság; köt a nyelv és nemzetiség arany láncza; köt a vallás ezen legdrágább, leg-erősebb biztosítéka, támasza az országok állandó és rendületlen életének; kötnek a templomok, az Istennek szentelt házak — Istennek háza, hol első imánkat elrebegtük, hova az élet küzdelmei között erőlt és vigaszt, szív békét és nyugalmat

nyerni eljárunk; kötnek a hazához a sírhalmok, hol szülőink, testvéreink s mások, kik szívünkhez közel állanak, alusznak csendes álmukat; köt a hazához őseinknek drága emléke, kik azért éltek, hogy éljen a haza! s szép hazát s lángoló hon-szeretetet hagytak örökségül.

Minden és minden a hazához köt; minden és minden lelkesít, buzdit, serkent, hogy: szeresd a hazát!

A tizenkilencz százados történelem egy fér-fit említ, kihez hasonló az ember milliók életéből nem volt soha, s nem is lesz soha; egy férfit em-lít, ki egykor égető könnyecskéket hullatott ha-zája és nemzete jövőndő gyászos sorsa fölött.

Vajjon ismeritek-e azt férfit, ki nemcsak a honszeretlem könnyeit sirta, hanem sirta az em-beriség iránti szerelmének vékonyneit is, az em-beriség válság könnyeit? Ismeritek-e azon férfit, kinek neve átszarmazott nemzedékről nemzedékre, át a századok emlékezetébe, kinek a népek mil-liói szívök szívének legszentebb dobogásai szola-nak, kinek nevétől a keresztény nevezet dicsősé-gét örökölték.

Vajjon ismeritek-e azt a férfit, ki oly any-nyira szerette hazáját, hogy fölötte búsan kön-nyezett, s könnyei által a honszerelmet örök idő-kre megazentelte! Ismeritek-e? Hogyne ismernétek az emberré lett Istent, az Isten embert, a világ váltó Isten Kriszstus? Hogyne ismernétek a meg-váltás Istenét, az emberiség újjá születésének oko-zóját; azt, kit a szeretet hozott le az égből a földre, és a szeretet vitte a kínos kereszthalálra! Kit lel-ke lelkéből imád, szeret minden nevére méltó keresztény, — édes Megváltónk, a mi Urunk, érzette maga is a honszerelmet, és tanusította szívéből felgyöngyöző könnyei által, az emberi kebelnek ezen hő érzelmét isteni jellemének erénykoszorú-jába fűzte, fölmagasztosította, megnesemítette és megszentelte, midőn maga könnyeivel megkeresz-telte. Tőle vette a keresztény emberiség az igaz honszerelmet, igazértelmét és szentesítvényét. — (Nogáll.)

Szeresd hazádat oh magyar! A Megváltó mondja: „Példát adtam nektek, hogy a miként én cselekedtem, ti is úgy cselekedjétek.“ Ő, mint min-den egyébben: úgy a honszeretben is példát adott; s ha mi, kik az ő zászlója alá eskettünk, s minden egyébben iparkodunk hűen követni, hogyne követnők a honszeretben is? Ő sze-rette hazáját, lelkében látva, hogy majd mi vé-leend hazája, könnyezett. Vajha Árpád és Etele nemzete soha se hullatna könnyeket hazája fölött! Vajha elég honszeretet lángolna minden honfi kebelben, mely hazánk ezer éves múltjához méltó lenne, mely szűz tisztaságában tartaná fenn a magyar vért, a magyar jellemet! Vajha az el-korcsosodás rettenetes átka soha se sújtaná a magyart!

Szeresd hazádat oh magyar! melyről Lisz-nyai Kálmán magyar költő egykor így és ily szé-pen énekelt: „Magyarország, mennyország, életem édené; legyen áldott földed mindenik porszeme, fejedelmi ösföld, szent föld illik rája; te vagy a magyarnak legdrágább hazája.“

A történelem — eme világ itélet — fénye-sen igazolja, hogy a mely nemzet életében a va-lódi, önzéstelen hazaszeretet, a vallás és tiszta erkölcsök által megszentelt hazaszeretet veszté tűz-ként ápoltatott, neveltetett, őriztetett és fenntar-tatott; azon nemzet a szabadság nemzete volt; azon nemzetnek híre és neve a dicsőség magas-latán ragyogott.

A hajdani híres Görögország akkor virágo-zott, akkor emelkedett történelmi nagyságra, mi-kor gyermekei munkás és áldozatkész honszere-tben vetélkedtek

Említsem-e a görög nagy múltból Kodrust Athen királyát, ki hazája és nemzeteért oly di-csően föláldozta magát?!

Előhozam-e azt a spártai anyát, ki a győ-zelem hírével száguldozó hírnök elébe sietve, kérdi: „Mi újság?“ Valamennyi fiad a csatátéren ma-

tet Schön Etelka, a művészetet Darkó Viktorné, az ipart Anka Marika képviselve az egész jelenetet nemcsak imposansá, hanem bájossá is tették.

A képlet alatt a hymnust énekelte az összes személyzet.

A képlet sikere, valamint az elegáns rendezést méltányló közönség Jánosi Gábort ismételtén hívta.

x. y.

VEGYESEK.

— **Megyéni** közigazgatási bizottsága, elhalasztott rendes havi ülését folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja meg.

— **Őfelsége K r é m e r** Sámuel deési gyár tulajdonosnak, valamint törvényes utodainak, a közügyek, kiválólág pedig a hazai ipar terén szerzett érdemei elismeréséül, a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **Deés városa** rendőrkapitányának ideiglenes minőségben Cz e c z Ernő nyug. honvéd-husár főhadnagy választott meg.

— **A szamosvölgyi vasut** vonalán az 1885. évi december hóban 5715 utas. 16880 klg. málna, 3.092,255 klg elküldött és 432,870 klg érkezett áru szállított, melyekért és egyéb külön bevételekért az összes bevétel 13,433 ft volt.

— **Vizkereszt** a gazdák tapasztalása szerint a tél forduló pontja; állítván, hogyha előtte kemény téli napok vannak: ekkor az eres megcsordulva lágyulást hoz. E feltevést a jelenlegi időjárás is igazolta, mert eljöttével langyos napok következtek be, a hó oladásnak indult, a Szamos vékony jégkérgén a permetelő esőzés miatt a víz felül került. A korcsolyázó tavon megszünt az élénkség, s a jégzsúszások aggódva néznek a szolid időjárás következtében a tél következő napjai felé.

— **Gyászír.** ifj. Szappanyos Miklós tötöri földbirtokos, Szolnok-Dogokamegye bizottsági tagja f. év január hó 4-én reggeli 7 órakor Tötörben, életének 46-ik, boldog házasságának 22-ik évében bekövel és Istenbe vetett bizalommal türt hosszabb betegség után elhunyt. Hült tetemei f. hó 6-án délelőtti 11 órakor, kifejezett óhaja szerint Tötörben saját kertjében fognak a kath. egyh. szertartása szerint nyugalomra helyezni. Lelkéért pedig a szent-mise áldozatok Szamosújvárt folyó hó 7-én d. e. 9 órakor az örm. kath. főegyházban f. hó 8-án Szarvaskenden d. e. 10 órakor az ottani rom. kath. templomban fognak bemutatni.

radott" felelt a hírnök „Nem azt kérdem — rivalg az anya — hanem győzött-e Spárta?" „Igen!" „Ugy hát sietve adjunk hálát az Isteneknek!"

Elmondjam-e, hogy egy másik spártai anya, midőn hallotta, hogy egyik fia a csatában veszélyben forog, lelkesülten azt felelte: „ha elesik, testvére álljon helyébe!"

„Vagy ert, vagy ezen." E szavakkal adták a paizst gyermekeiknek, midőn az ellenség ellen indultak. Azaz: vagy magad hozd haza, vagy azon hozzanak haza; mert a paizstól elmaradni, az élőnek nemzeti gyalázata volt. Ilyen szigorú volt a spártai honszeretet.

Ne feledjem-e azt a návtelen hőst megemlíteni, ki midőn a marathoni mezei győzelmet megvitte Athen polgárainak, s alig tudván elmondani: „Győztünk örüljétek!" s azonnal meghalt örömeiben.

Egy másik marathoni hős a legyőzött perzsák menekülni akaró hajóját jobbajával megragadja s a hajó nem mozdul: levágják jobbaját; akkor megragadja baljával: azt is levágják; azután fogával harap a hajó láncaiba, fejét vágják le. Ime a honszeretet!

Leonidas a Thermophylaeok örök nevű hőse és áldozata, dicső övéivel hazája szerelméből tepte azt, miről a történelem arany betűkben beszél. Miltiades, Themistokles, Arisztides az igaz, Kimon — a hazaszeretet lángjától hevítetten arattak diadalt a perzsák százezrei ellen, s mentették meg a görög szabadságot a perzsa járomtól.

Róma a világ egykori ura, a hajdani pogány Róma: akkor dicsőkedhetett Mucius Scaevolakkal, Horacius Kokleszekkel, Cincinnatusokkal, Kamillusokkal, Fabiusok és Scipiokkal, Kornéliának gyermekeivel; a Gracchusokkal; míg az önzetlen, az áldozatkész honszeretet lángja lobogott a honfi szívekben, míg ragyogó jelszó volt: „A haza minden előtt!" (Folyt. köv.)

— **A kultúregylet** a láposvölgyi kincstári, bányászati, vasgyári és erdészeti tisztviselői kartól 100 frtot kapott. E kar tagjai: Debreczeni József, Konezvaldt Dániel, Lányi Róbert, Penti Albert, Reményik Lajos, Lacheta János m. kir. bányász és kohó hivatali főnök és dr. Inoze Béla kincstári orvos urak, kik nemcsak kész örömmel áldoztak anyagilag, de meddig működésük kiterjed, minden arra alkalmas módon és teljes erejükkel támogatják az egyesületet.

— **A szilágymegyei vasut** ügyében folyó hó 3-án Zilahon Baranyai Ágoston főispán elnöksége alatt tartott értekezleten az érdekelteknek, Ivánka Imre az északkeleti vasut igazgatója, jelenlétén, vezérfelügyelő Polinski is; bemutatta Schvartz Ármint, mint a Nagy-Károlytól Zilahig építendő vasut vállalkozót; továbbá jelen volt Péterffy Zsigmond a szamosvölgyi vasut igazgatója bemutatván az Ernst-cég képviselőjét, ki szintén a vasut nézve az értekezlet által előnyösen fogadott ajánlatot tett. — Ezen két ajánlat fölötti tanácskozára e folyó hó 10-ére b. Bánffy Dezső is meghívott, kinek főleg a vasutak építése körüli érdemeit Ivánka Imre élénken hangsúlyozta, kijelentvén egyszersmind az északkeleti vasutnak Zilah-Zsibón át a szamosvölgyi vasutalattal csatlakozás multhatatlan szükségét, melynek ügye a fennirt értekezleten szintén a tanácskozás tárgyát fogja képezni.

— **A magyar államvasutak** központi igazgatóságának a kormány által elhatározott új szervezete a miniszterium határozata értelmében e hó 10-én lép életbe és báró Kemény közlekedési miniszter a személyi ügyekre nézve már határozott. Lukács Béla neveztetett ki az államvasutak általános igazgatási főosztályának igazgatójává, ki ebbeli minőségében az igazgatósági öszülés elnöki tisztét is viendi.

— **A magyar mérnök és építész egyesület** idei nagy kirándulását Moszkvába, Oroszország második fővárosába tervezi. E városnak különösen régi monumentális épületei kínálkoznak gazdag anyagul a tanulmányozásra. A kirándulás augusztus hóban tartatnék meg s mintegy huszonöt napot venne igénybe.

— **A m. kir. földmívelési-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban** elrendeltetett a vasárnapi munkaszünet kérdésének tanulmányozása. Ebből azt kell következtetni, hogy a kormány e tárgyban törvényjavaslatot szándékozik előterjeszteni.

— **A kiállítás országos bizottsága** által küldött bizottság befejezte működését és megállapította a kiállítás zárszámadásait. Ezek szerint az országos kiállítás pénzkezelése 1.617.000 forint pénztári hiánnyal végződött; ebbe azonban be vannak számítva azon állami előlegek, melyeket a kiállítás bevételeiből az államkincstárnak vissza kellett volna téríteni. A pénztári hiánnyal szemben áll a kiállítási épületek értéke és a kiállítási bizottság által tett befektetések, mint parkírozás, víz- és gázvezeték költsége. — Összesen 1.200.000 ft.

— **Vilmos császár** jubileuma alkalmából a szász király személyesen jelent meg a császár üdvözlésére. Az isteni tisztelet után a császár az ugynevezett „fehér terem"-ben fogadta az üdvözlőket. Midőn a jelen voltak soraiban Bismarck herczeg és Moltke gróf közeledtek, a császár eléjük ment és kétszer megcsókolta őket. Ezután a császár az idegen udvarok küldötteit fogadta és átvette uralkodói üdvözlését. A császári párt a néptömeg mindenütt lelkes örömkijátékokkal üdvözölte.

— **Az angol kabinet** ülést tartott, melyen a helyi igazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat került szőnyegre. Az Irlandra vonatkozó törvényjavaslat semmit sem fog tartalmazni, mi engedménynek volna tekinthető a home-ruleokkal szemben. A kormány eltért attól az eredeti szándékától, hogy a trónbeszéd felolvasása előtt felvesse a bizalmi kérdést. Előbb kifejti programját s ezután vagy bukik, vagy marad.

— **Az ismétlődő fegyverek**, melyek behozatalának kérdésével a közös hadügyi kormány hosszabb idő óta foglalkozik, legközelebb elfognak fogadtatni a monarchia védereje számára és pedig azon rendszerben, melyet Maunlicher, a Ferdinand-Norbahn főmérnöke konstruált. Az illetékes körökben természetesen titokban tartják ezen

új fegyverek szerkezetét, a melyet a maga nemében eddig páratlannak mondanak. Az új fegyver mindenestől, beleértve a lőszerkészletet is, darabonként körülbelül 50 forintba kerül. A monarchia össz véderejének fegyverszükséglete, hozzászámítva az ötven százalékos tartalék szükségletet is 1.100.000 darabra megy.

— **Az orsz. gazd. egyesület** építészeti szakosztálya foglalkozott ama gazdasági építészeti szakmunka tervezetével, melynek kiadását a könyvkiadó vállalat ez évi ciklusába fel venni szándékozik. E munkának a szakosztály határozata szerint e szakmában hízagpótlónak kell lennie s a gazdának gyakorlati utmutatóul és segédkönyvül szolgálnia. Ezért az elméleti fejtegetések lehetők rövidek lesznek, a gyakorlati részre pedig a legnagyobb súly fektetendő. E mű 3 füzetben fog megjelenni s szerkesztésével Baranyai Istvánt, az egyesület másod titkárát bíznák meg.

— **Apró hírek.** — **Csongrádmegye** közgyűlése elhatározta, hogy három egymásután következő évben félszázalékos megyei pótdó fog kirovatni s az ez uton befolyó mintegy hétezer-öttszáz forintnyi összegből a megye közművelődési s jótékonyági célokra külön alapot létesít. Kimondatott továbbá, hogy különösen az erdélyi közművelődési egyesület támogatása tárgyában a megye akkor fog érdemileg intézkedni, ha a pótdó kirovását a belügyminiszter megerősíti. — **A n. bányai** műkedvelőknek az erdélyi közművelődési egyesület javára rendezett előadásában a nagy-bányai román intelligenciának két kedves nőtagja is egész odaadással és kitűnő sikerrel működött közre. — **Dicséretes mozgalom.** A magyar színészet fönntartása érdekében élénk mozgalom foly Temesvárt. — **A gurahonci fiatalság** a borosjenői zenekar közreműködésével kultúregyletünk javára zártkörű táncszüveget rendezett. — **A selyemfonó műhelyek**, melyeket a kormány az alvidéken tart fenn, szegény leányokat keresnek munkánőkül, mert ott a környéken nincs elég. — **Alaptalan** az a hír, hogy a német és angol nagykövetség felszólította volna a portát arra, hogy területi engedmények árán csendesítse le Görögországot. — **Az orosz** közvélemény meg van nyugodva abban, hogy a bolgár háboru alatt a háromcsászárszövetség fennállott, s azt hiszi, hogy a legközelebbi időben, dacára Anglia magatartásának nem lehet újabb zavartól tartani. — **A békealkudozások** helye még nincs megállapítva. Bulgária azt indítványozta, a mit azonban Szerbia nem fogadott el, azt indítványozta, hogy a tárgyalások semleges területen tartassanak meg. — **Az erdélyi háziipar és iparfejlesztő egyesület**, e 7 év előtt alakult szép nemeszélű egyesület választmánya ülést tartott; határozatok hoztak, melyek e szükséges társadalmi intézmény regenerálását célozzák. — **A marosvásárhelyszászrégeni** vasuton már végig robogott az első lokomotív. [A vasutat január közepén adják át a forgalomnak. Az átadás napja még nincs kitűzve. A héjasfalva-gyimesi vasut ügyében Csikmegye főispánja a megye értelmiségét a község előljárókkal együtt közelebből bizalmas értekezletre hívja össze. — **Az erdélyi kultur egyesület** jövő kedden Kolozsvárt választmányi ülést tart, melyen megkezdik a munkaprogram tárgyalását. Előre is nagy iránta az érdeklődés.

KÖZGAZDASÁG.

A szeszegyedáruság.

A szomorú társadalmi jelenségek között az alkoholizmus, a pálinka ivás terjedése kiválóan magára vonhatja a figyelmet. A kultuszminiszter a néptanítókhoz intézett nyílt levéllel szállt nemrég a sikra e baj ellen, felhíván a néptanítókat, hogy egész befolyásukkal hassanak oda, hogy a gyermekek a pálinka ivás káros hatásától elriasztassanak. Ez kétségkívül helyes orvoslás is a baj terjedése ellen. De nem eléggé hatásos a jelen viszonyok közt. A baj orvoslásának sokkal sikeresebb módja volna az, ha intézkedések történnének, hogy ne kerüljön egészségtelen ital olárusításra. E végből a francia nemzetgazdasági egyesületben azt az eszmét ajánlották, hogy a szeszolárusítást állami monopoliummá kellene tenni, s hogy italul csak oly szeszt kellen e eladni

a mely nem készül gyökökből vagy gumós növényekből, mert az ilyen szesz megtámadja az emberi organismust s egész nemzeteket degenerálhat. —

A kormányok is fölhasználják az emberek gyengeségeit. Példaként hozhatjuk föl a dohányzást, mely ezelőtt másfél századdal alig volt ismeretes, ma már ezen fölösleges, sok tekintetben ártalmas czikk fogyasztása milliókat vesz ki a közönség zsebéből. És a pálinka, — mely ezelőtt háromszázaddal kezdetlegesen gyártva — mint orvosszer használtatott, ma már mint egy a nép nélkülözhetetlenné vált életszükséglete keresetének nagyobb része ennek esik áldozatul. S éppen ezért több államban s nevezetesen a svájci köztársaságban, Németországban és Romániában komolyan is foglalkoznak azzal az eszmével, hogy állami egyedárusággá tétessék a szesz-elárusítás. Hasonlókép a német kormány is már erősen dolgozik azon, hogy többséget csináljon a szesz-monopoliumnak. Bismarck félhivatalos lapja erre vonatkozólag a következőket írja:

„Azon javaslatok, melyeket a szeszadó reformjára nézve idáig szóba hoztak, nem felelnek meg az ezen reformmal szemben támasztandó kívánalmaknak. Világos tehát, hogy új megadózástási módokról kellene gondoskodni s mindenek előtt a monopolium alakját a fejtegetések körébe venni. Ha ez helyes alapon keresztül vitetik, meg fog felelni mind ama kívánalmaknak, melyeket e reformmal szemben fel kell állítanunk. — Akkor azonban nem kell nyers szesz-monopolt behozni, mint némelyek ajánlják, hanem teljes pálinka egyedáruságot. Az állam legyen az összes szesz tulajdonosa és a pálinkának egyedüli elárusítója. Ezen reformnál az ország mezőgazdasági érdekei ép úgy meg lesznek óva, mint a birodalom pénzügyi érdekei s a birodalomtól azt is meg lehet várni, hogy az erkölcsi és egészségi tekinteteknek teljes mértékben meg fog felelni. — Persze a nehézségek ezen feladat keresztülvitelénél nagyok, de nem legyőzhetetlenek.“

A mezőgazdasági szeszfőzés sehol a föld kekségén nincs annyira általánosítva, mint Poroszországban; ha tehát ezt az érdeket szembe állítják ott a szesz-monopoliummal, azon nem lehet csodálkozni. De, a mint a német kormány félhivatalosan mondja, a mezőgazdasági érdek az egyedáruság életbeléptetése által nem fog csorbát szenvedni, mert az állam a szeszfeldék terményét át-

veszi, s kivételre szeszt a monopol életbeléptetése után is csak úgy termeszthetne mindenki, mint eddig.

Ha azon az alapon, mint Bismarck hg. is óhajtja, életbelépne a szesz-egyedáruság, akkor a regale-bérlők csak államtól vett pálinka italt árusíthatnának el. A regale-bérlők ez esetben nem gazdagodhatnának meg oly hirtelen, mint most, de a regale, mint ilyen, azért szükségkép nem jövedelmezne kevesebbet a földesuraknak és városoknak, mint jövedelmez most. Azt könnyű kimutatni, mert minden italmérési jognak megvan a maga fogyasztó publikuma és ez nem tűnnék el az által, ha állami intézkedések tétetnének az iránt, hogy jövőre az egész országban sehol ne lehessen egészségtelen, hanem mindenütt csak egészséges szeszest italt kapni.

A szeszadó jövedelme most, mint részben általán, részben terményadó keretösszegben 8 millió frt. Az egyedáruság behozatala mellett 54 millió forinttal többet adna, mint a mennyit most a szeszadó jövedelmez.

Ez az 54 millió forint egy oly óriási összeg, hogy általa nem csak teljesen rendbe lehetne hozni államháztartásunkban az egyensúlyt, hanem több üdvös pénzügyi intézkedést is lehetne foganatosítani. Például rövid idő alatt ki lehetne fizetni a regale-váltság költségét, s aztán a legterheesebb és legigazságtalanabb adónemeket részint le lehetne szállítani, részint egészen el is törölni.

M.-r. P.-r.

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU

HIRDETÉSEK.

1—3 HIRDETMÉNY.

A tizenegyedik számú ház a „Bánffy“-utcában eladó.

Értekezhetni levelezés által Pinkász Hechterrel Naszódon. (4)

Szám: 6532.—1885. con. 6702.—1885. polg. 1—3

Hirdetmény.

A kis-körtvélyesi volt urbéreseknak a kir. kinostár, mint földesur ellen folyó évi 1864. szám

alatt benyújtott urbéri szabályozási keresetében tárgyalási határnapul 1886. évi február hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki Kis-Körtvélyesen a helyszínére.

Hova leendő megjelenés végett érdekeltek a 2364.—1880. számú miniszteri utasítás 15. §-ában irt jogkövetkezmények terhe alatt idéztetnek.

A deési kir. törvényszéknek 1885. december hó 23-án tartott üléséből. (5)

Szám: 8993. — 1885.

(6)1—3

Pályázati hirdetmény.

A kovás-kápolnoki körjegyzői keretben lemondás folytán megürült körjegyzői segédi állásra, — mely évi 150 frt fizetés és 50 frt labér illetményel van összekötve — pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint honosságuk, nyelvismeretük, előzőszolgálataikról, erkölcsi magukviseletéről bizonyítványaikkal felszerelt folyamodványukat hozzám 1886. év január hó 19-ig annyival inkább adják be, mivel a később beérkezendők tekintetbe vétetni nem fognak.

A választás idejéül 1886. év január hó 20-a d. e. 9 órája és helyéül a kovás-kápolnoki körjegyzői iroda jelöltetik ki

Magyar-Lápos, 1885. december hó 28.

Vékony Ferencz,
szolgabíró.

1—3 ELADÓ (7)

Kaczkón néhány száz vastagabb átméretű tölgyfa. Egy kazal zabos bükköny és egy kalangya jó széna.

Értekezhetni gróf Wass Ádám-néval, lakás és u, p: Czege

SZALON SZOBA BERENDEZÉSEK

ELSŐ DEÉSI BUTORRAKTÁR.

Van szerencsénk tudatni a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel, hogy Deésen a főtéren a „Tüzes-féle ház“-ban egy egészen ujon berendezett butorraktárt nyitottunk, hol is készleten tartunk mindennemű laccirozott és diófa fényezett butorokat, raktáron van finom és közönséges szalonbutor, melyek t. vevőink által kiválasztott szövetekkel vonatnak be.

Ugyiszintén szalon asztalok, étkező- és háló-szoba berendezések, diófa keretű diszes tükrök, különösen felhívjuk a t. közönség figyelmét hajlitott nád- és faületű butorainkra, a melyek nálunk a legolesóbban találatnak, és mindennemű kárpitos munkát pontos és jótányos ár mellett eszközölünk.

HALOTTI FELSZERELÉSEK és MŰKOSZORUK.

Ezzel kapcsolatban tudatjuk a nagyérdemű gyászoló közönséggel, hogy a fennnevezett helyiségben egy egészen ujonnan berendezett te-

és feliratokkal, valamint egész diszes halotti felszerelések, u. m.: szemfedők és párnákkal a legjótányosabb árak mellett egész temetések eszközlését felvállaljuk.

Magunkat és vállalatunkat a t. közönség nagyrabecsült pártfogásába ajánlva teljes tisztelettel:

Gábre János és társa.

DISZES FAKOPORSÓK NAGY RAKTÁRA DEÉSEN.